

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 marca 2015 roku w sprawie sygn. akt IV P 55/13 Sąd Rejonowy w Kutnie, IV Wydział Pracy w sprawie z powództwa M. G. przeciwko M. K. i Izbie Adwokackiej w P. o wynagrodzenie za pracę, ekwiwalent za urlop i odszkodowanie oddalił wniosek powódki w przedmiocie zwolnienia od opłaty stosunkowej od apelacji.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, iż powódka wniosła apelację od wyroku z dnia 19 stycznia 2015 r., od której została naliczona opłata stosunkowa w kwocie 459 zł. Sąd podniósł, iż analiza złożonego przez powódkę oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku i dochodach prowadzi do wniosku, iż powódka jest w stanie ponieść koszty sądowe postępowania apelacyjnego w przedmiotowej sprawie w całości, bez uszczerbku koniecznego utrzymania własnego.

Sąd zaznaczył, iż zwolnienia od kosztów mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, natomiast regułą jest obowiązek pokrywania kosztów przez stronę. Jednocześnie podniósł, iż strona powodowa powinna liczyć się z kosztami związanymi zarówno z wytoczeniem sprawy sądowej, jak i złożeniem ewentualnego środka zaskarżenia i gromadzić potrzebne środki z dochodów uzyskanych w dłuższym okresie. W ocenie Sądu dochody powódki pozwalały na zgromadzenie środków koniecznych do uiszczenia opłaty od apelacji w w/w kwocie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek o zwolnienie od opłaty od apelacji jako pozbawiony podstaw faktycznych.

Zażalenie od powyższego postanowienia wniosła powódka.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie. W uzasadnieniu swego stanowiska skarżąca poniosła, iż obecnie jedynym dochodem jaki osiąga jest renta, natomiast po odliczeniu stałych kosztów leczenia i kosztów utrzymania mieszkania pozostaje jej kwota w wysokości 700 zł. Wskazała, iż powyższa kwota nie wystarcza nawet na zabezpieczenie codziennych potrzeb na średnim poziomie, w związku z powyższym nie jest w stanie poczynić żadnych oszczędności.

Mając na uwadze powyższe, skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie w całości od ponoszenia kosztów sądowych, zasądzenie solidarnie od pozwanych kosztów postępowania zażaleniowego wg norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu z pozostawieniem do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005 r. nr 167, poz. 1398 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Prawo do zwolnienia od kosztów postępowania przysługuje zatem tylko osobom ubogim – podmiotom gorzej sytuowanym – dla których wniesienie kosztów wiązało by się z uszczerbkiem dla niezbędnego utrzymania. Prawo do zwolnienia od kosztów nie przysługuje więc każdemu lecz osobom rzeczywiście potrzebującym (por. wyrok. SN z 5.03.1959 4 CZ 25/59 (...) nr 7-8/1960).

W ocenie Sądu na gruncie rozpoznawanego przypadku brak podstaw do uznania, iż w niniejszej sprawie nie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające zwolnienie powódki od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Przede wszystkim nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, jakoby powódka nie wykazała, iż nie jest w stanie, ponieść kosztów sądowych w niniejszej sprawie, na które składa się w chwili obecnej opłata od apelacji w kwocie 459 zł. Z oświadczenia jakie złożyła w procesie, w sposób jednoznaczny wynika, iż jedyny dochód jaki osiąga stanowi renta w wysokości 2.195 zł, przy czym jej stałe miesięczne wydatki wynoszą 1.300 zł miesięcznie. Jednocześnie zaznaczyć należy, iż wydatki ponoszone z tego tytułu są niezbędne dla życia oraz zdrowia powódki i bezsprzecznie mają pierwszeństwo w stosunku do wydatków koniecznych dla prowadzenia postępowania. Zatem osiągnane przez powódkę dochody w zestawieniu z wydatkami ponoszonymi na konieczne utrzymanie są niewielkie, bowiem kształtują się na poziomie 700 zł.

Wobec powyższego, obciążenie powódki kosztami sądowymi w postaci opłaty od apelacji, nie znajduje uzasadnienia w realiach niniejszej sprawy. Nie może ostać się akcentowana w uzasadnieniu Sądu I instancji okoliczność, iż powódka winna odpowiednio wcześniej zgromadzić środki pozwalające na pokrycie przewidywanych kosztów sądowych. Wskazać należy, iż osiągając miesięczny dochód w kwocie 700 zł, który przeznacza na zaspokojenie codziennych potrzeb związanych z zakupem wyżywienia, odzieży, środków chemicznych, powódka nie była w stanie poczynić jakichkolwiek oszczędności. Nie ulega wątpliwości, iż wykorzystując w pełni swoje dochody, powódka nie miała możliwości zabezpieczenia środków finansowych niezbędnych do prowadzenia postępowania sądowego. Znamiennym jest również, iż z uwagi na podeszły wiek oraz liczne choroby i drugą grupę inwalidzką, skarżącą nie ma żadnych innych możliwości zarobkowych.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie zachodziła sytuacja szczególna, uzasadniająca odstąpienie od obciążania powódki kosztami procesu w postaci opłaty stosunkowej od apelacji. Uwzględniając wiek skarżącej, jej stan zdrowia, a przede wszystkim możliwości zarobkowe, jak i charakter ponoszonych przez nią wydatków oraz charakter sprawy Sąd Okręgowy uznał, iż zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych powódka nie jest w stanie bez uszczerbku koniecznego dla utrzymania siebie i rodziny ponieść opłaty stosunkowej od apelacji we wskazanej wysokości. Na gruncie rozpoznawanej sprawy powódka wykazała bowiem okoliczności, które potwierdzają jej trudną sytuację materialną i brak możliwości czynienie jakichkolwiek oszczędności.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zwolnił powódkę M. G. od kosztów sądowych w postaci opłaty stosunkowej od apelacji w całości.

Z./ Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć powódce.